

ШУМАДИЈКА,

ЛИСТЪ ЗА

КЊИЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издавател Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. IV.

Овай листъ излази вторникомъ и петкомъ. Џена му је за три месеца 4 дранцика.

№ 56.

СВЛАДАНА ДУША.

Сво се друштво скупи око Теобалда, а онъ почне: — „Я самъ имао једногъ прјатеља — али упамтите, то је било пре могъ путовања у Италіју, куда ме је туга збогъ овогъ, што ћу вамъ сада приповедити, отерала.“

„Како се звао тай вашъ прјатељ?“ упита она лепа удовица, коя се спремала, да све малености приповеде упамти.

„Садъ и то да кажемъ!“ одговори Теобалдъ, „име неприноси ништа къ ствари, али шта му драго, онъ се звао — онъ се звао Готвалдъ. Я самъ се познао съ њимъ на универзитету, и волio самъ га као могъ рођеногъ брата. Готвалдъ је био добаръ и благъ, је био нешто мало лакомисленъ, али само толико, колико су лакомислени сви они, што су одъ природе веселе нарави. Онъ је био добаръ у наукама, у друштву, у прјатељству, једномъ рѣчи чега се годъ приватно, испало му је за рукомъ. Онъ је учio богословију, и је био је синъ једногъ сиромашногъ пароха. Кадъ сврши теченje своја наука и положи добре испыте, узме га грофъ Штерменъ, и у своимъ колима одведе га на своя добра. Грофъ и његова два синчића били су протестантске вѣре, а његова жена и шеснаестогодишња кћи Цецилија, била су католичке цркве. Млади Готвалдъ буде одређенъ за учитеља мужкоге дјеци у грофовој кући. Они су сви сеđили на польскомъ добру у Найхевну. Готвалдъ ми је непрестано писао, и већу част свега овогъ жалосногъ романа, причамъ вамъ изъ његовы писама.

„Оба млада грофа била су два врло любезна и разумна људи. Грофица је била ладна, мало горда, но чесна и побожна домаћица; грофъ, човекъ добаръ безъ предразсудка, а Цецилија, јејжно, плавушасто, одарено духомъ, несташно и мало југунасто анђелче, коя је својомъ ћудљивошћу и тврдоглавствомъ цѣлу кућу часъ развеселявала, а часъ врло сневеселявала. Истина се чинило, као да су и мати и кћи младогъ овогъ протестанта више само трпиле, него да су му наклонјене биље, но ипакъ је Готвалдъ, когъ су потребе добро снабдјуване биље, са своимъ животомъ и положајемъ у овоге кући сасвимъ задовољанъ је. — Онъ се и у своимъ првимъ писмама врло хвалио, особито што се Цецилије тиче, коя га је кое-каквомъ маломъ пажљивошћу предсуретала и угађала му. Кадъ бы га на примѣръ она данасъ своимъ несташнимъ лакрдијама најутила, књигу му какву сакри-

ла, за коју је знала, да му је свакиј часъ потребна, или би га брзо у друштво одзвала, кадъ бы обично найвише посла имао, — онъ се већ запељо надати могао, да ће сутра киту цвјћа, или тако што, на свомъ асталу наћи. Њена браћа, подъ управомъ Готвалдовомъ за једну годину великиј су коракъ у науци учинили. Грофъ је био изванъ себе одъ радости, и обасуо је Готвалда даровима. Сви су га укућани омиловали, па и сами гости, кадъ бы онъ у друштвену собу ступио, одавали су му найвећу честь и почитање. — И са самомъ грофицомъ садъ се онъ болј слагао; она је према младомъ учитељу своји синови више поврјена и наклоности указивати почела; — накратко, Готвалда су у кући грофа Штермена одсадъ више као домаћегъ прјатеља него као зависногъ учитеља сматрали, и све је користи прјатеља уживао. Само са Цецилијомъ је да се слагати могао. Готвалдъ, који је мени све несташлуке Цецилије приповедао, пише ми једанпут похвалюћи грофову дому, да онъ противъ своје жеље на промену свогъ стана мисли. То ми буде чудно, и забуни ме. Подуже време нисамъ ни једно писмо одъ њега примјо био, и то ме у бригу баци. Кадъ напоследу је његово ми се ћутање објасни.

Одношенје његово према Цецилији било је промјено. Ово несташно анђелче промјнило се у озбиљну дѣвойку, а Готвалдова боязљива благодарност, у — богъ зна какво чуство. Да је да то чуство любављу назовемо? И заиста то је любављу била. Како се пакъ иста у оба ова створена зачела, то доцнје дознамъ. — Цецилије задиркивала и несташности трајале су непрекидно, присвемъ томъ, што је мати чешће опоминяла, да се опамети. Готвалда несташношћу забунити, особито предъ отмјенимъ гостима, то је найвећа радость била овогъ малогъ, дражесногъ, несташногъ ћаволчета.

Къ играчкама, кое је матерња доброта Цецилији мно-жиномъ набављала, рачунао се такође и једанъ папагай, съ кимъ се она найволјла разговарати и торокати. Му-дра ова птица често је сву кућу своимъ брблјањемъ у чу-до доводила, изговарајући неке рѣчи, кое говорити Це-цилија је је учила. У свомъ несташлуку волјла је она о-ву птицу збогъ њеногъ шальивогъ брблјања двојномъ. Ј-еданпут побљгне папагай изъ ладника, где се Цецилија съ њимъ найвише забављала; алка на нози његове, коя га је за једну столицу о ланцу држала, некако се скине, и папагай у онай ма' одлети на једно дрво, кадъ је Цецилија у башту ступила. Њена вика и плаћу узбуни цѣлу кућу: све слуге домаће трудиле су се да га ухвате, ал' залу-

ду! Ослобођеный робъ не више воль имао у свой ма-
лый затворъ вратити се. Онъ съ дрвега на дрво легећи,
већь се далеко у баштену шуму удубио быо. Садъ се
Цецилия озбиљно забрине. Све што в ноге и руке у ку-
ћи имало, дозове она на избављење свогъ папагаја. И
Готвалдъ дође и види, да су присуство млоги непозна-
ты персона, прети и вика мирно живинче сасвимъ по-
плашили. Онъ одпусти дакле сву ону гомилу гонитеља
папагаевы, пошље неке наоколо изванъ баште, да мотре,
кудъ бы папагай одлетіо, ако бы и далъ бежао, а самъ
онъ остане съ Цецилијомъ у башти близу папагая. Докъ
е Цецилија папагаја мамила, приближи се Готвалдъ оной
високой танкай букви, на којој је папагай свою резиден-
цију намѣстio быо. Садъ буде папагай повѣреніи, погле-
ди мудро низъ букву разшири крила у ясной намѣри да
Готвалду, когъ је такође, као и Цецилију волio, слети:
већь се и дигне съ гране, да се спусти доле, ал' ланчићъ,
који је на нѣговoj нози остао быо, завије се око гране и онъ
тако остане стрмоглавце обешенъ. Цецилија, погледавши
свогъ дречећегъ и мучећегъ се любимца, врисне, колико
је игда могла. Готвалдъ одма буде готовъ, узпужа се бр-
зо на букву, и пенюћи се одъ гране до гране, дође до
папагая, ослободи га окова, снесе га доле и преда га
тріумфирајући Цецилији. Она је била изванъ себе одъ ра-
дости, као мало дете скакала је и любимче свое любила и
гладећи га по перју миловала. Она таковимъ рѣчма bla-
годари избавителю нѣговомъ, кое су за Готвалда одъ ве-
лике важности быле. Прилично су далеко были одъ ку-
ће удалјни, зато се обое пожуре часъ пред дома доћи, испр-
ва су брзо, затимъ су све лакше ишли. Готвалдъ је носио
папагаја, а Цецилија, да бы такође ту лепу птицу миловати
и гладити могла, завукла је Готвалду исподъ руке свою
руку. Најданпутъ стану. Цецилија метне руку свою на
раме Готвалдово, нѣжност са нѣногъ любимца пређе на
избавителя нѣговогъ. Готвалдъ погледи у тихо и радос-
но лице дѣвойке ове. Некако му је чудновато на срџу
было, цѣо свѣтъ за нѣга исчезне, само је сило куцанъ
срда свога осећао; онъ је само нѣно свѣтлеће, любави
пуно око видio.

„Грофице Цецилија!“ рекне онъ држћућимъ гласомъ; „оћете ли ме опеть, кадъ самъ я у друштву већемъ, и
одсадъ дирати и застићивати, као досадъ, као и юче,
кадъ сте ме принудили, да Хектора оногъ дивљегъ коня,
мѣсто могъ мирногъ вранца узашемъ?“ при томъ јој
дубоко у очи погледи.

„О! не, не!“ одговори Цецилија брзо, и нѣнъ гласъ
одъ једанпутъ буде меканъ и нѣжанъ. — „Ахъ, да вы знаете,
колику је бригу мени после ваше ючерашиће яханъ на
Хектору задало!“

„Шта?“ повиче Готвалдъ, „вы сте се бринули?“

„Текъ што сте изъ авље изишли, я самъ предъ ико-
ву пала и цѣо сать плачући богу се молила. А кадъ
самъ видила, да се здрави враћате —“

„Цецилија!“ повиче Готвалдъ и нѣчу руку полюби,—
„кадъ самъ се натрагъ вратио, шта сте онда чинили?“

„Я самъ опеть плакала, ал' одъ радости, и клечећи
предъ икономъ, богу самъ благодарила.“

„О боже!“ повиче Готвалдъ.

„Есть, Готвалде! я самъ богу благодарила, што васъ
в одъ смрти избавио, којој бы несмисленость моја узорокъ
была, и кое бы и мени смрть задало.“

„Смрть?“ повиче Готвалдъ изванъ себе. „Вама, Це-
цилија? вама смрть?“

„Я небы остала жива!“ рекне дѣвойка ова, и насло-
ни главу свою на груди Готвалдове, онъ је осећао нѣно
куцаоће срце и нѣно тешко дисање.

Готвалдъ стаяше као укопанъ. Пружи јој свою ру-
ку, но тако, као какавъ кипъ. Цецилија остави га и уда-
ли се одъ нѣга, съ оборенимъ къ земљи очима. Но по-
сле неколико минута смѣшићи врати се опеть Готвалду,
извуче опетъ руку свою подъ нѣгову, и погледа га нѣ-
нимъ несташнимъ и обирајућимъ погледомъ. „Елте, я
писамъ ништа рекла?“ одговори она шаљиво, „па и за-
што се човекъ небы покаяо, кадъ свогъ прателя неста-
шице у опасность доведе? Ал' ми опрости морате,“ до-
да садъ озбиљно, „ако оћете да будемъ спокойна. —“

„Опрости?“ запита Готвалдъ, а остale рѣчи угу-
щие му се у гласу. По краткомъ ћутаню дода онъ и то:
„заръ да опрости морате, коя ме је — благенимъ учини-
ла? —“

Садъ дођу предъ дворъ, брзо руку свою извуче она
изъ нѣгове, и тако ступе унутра.

(Далъ слѣдує)

Т У Ч А .

Туча или градъ одъ оны је појава у нашој атмосфер-
и, кое врло често виђамо а опеть слабо познаемо. Комаде леда, ситне као грашакъ и крупне одъ оке и више, о-
кругле, дугуљасте, кадкадъ съ више шилјати крака, то-
зовемо туча, и знамо да изъ пепеласти, сивы, густы облака
поредъ особите гриљавине съ якомъ брзиномъ и си-
ломъ на земљу пада, и ту наше усѣјве, вотњаке и вино-
граде потуче (отудъ и туча), али како онай ледъ на най-
већимъ врућинама постаје, још се извѣсно до дандана
незна, премда се то на више начина изашњава. Ђиди ка-
жу, да створене изъ испареня водене капљице тежиномъ
својомъ къ земљи полете, и на путу се яко и брзо ис-
паравају сmrзну, почемъ све више и више нарасту,
пролазећи крозъ друге облаке и скупљајући око себе но-
ву пару и влагу. Други изашњавају тучу овимъ начиномъ.
Воздухъ се покреће на две стране, у водоравију т. ј. къ
истоку, југу, западу и съверу, или одвѣсно т. ј. нави-
ше и наниже. У горњимъ предѣлама атмосфере млого је
ладнје, дакле је и воздухъ ладнији, горњиј је воздухъ по
ладноћи тежи одъ топлогъ доле, и кадъ се и. п. у доли-
ни каквогъ после вишеневни врућина воздухъ яко угрѣје,
полети особитимъ поремећенјемъ равновеџија горњиј ла-
данъ воздухъ доле на земљу, прође крозъ облаке, који су
воденомъ паромъ препуњени, и претвори ту пару у смрз-
ле водене капље, кое или одма на земљу крозъ друге об-
лаке падну, и у овима пре тога још нарасту, или ји вѣ-
таръ мало понесе, па онда на земљу пусти. Збогъ овогъ
ладногъ горњегъ воздуха, који къ земљи пада, разлади се
температура брзо и често врло яко, съ 10—20 степена;
па збогъ исте разлике топлоте у воздуху горњимъ и дол-
њимъ бије туча обично онда, кадъ је найдужа и најжешћа

врућина т. е. у среду лјета (у Јулју и Августу), притомъ дану и то 2—3 сата по подне, редко ноћу, и највише у умјеренимъ појасима земље. Зрно туче има тврду про-зрачну кору, и тимъ се разликуе одъ бабине яраца или циганчића, који су спола као и изнутра меки, и који у пролјеће и есен је изъ смрзлога у воздуху испарења по-стају. Градъ чини людима велике штете, но срећа јошъ, те пада у ономъ пространству као киша и снегъ, него поедини облаци туче съ ускомъ границомъ испразне се уздужъ и потуку тако само оне предѣле, што подъ об-лакъ дођу. Неке су године жешће, а и предѣли неки па-те свакадъ више одъ туче но други, нарочито су то до-лине између планина, у коима се лјети воздухъ ужеже. Зато пада ређе градъ на мору и на великимъ равницама. Люди су се трудили, да измисле справе, коима бы поля своя одъ туче сачувати могли, као што су магнетъ за о-брану кућа одъ грома пронашли, но нису у томъ успѣти могли. По изображенімъ земљама устроена су друштва одъ туче осигуравајућа, коя штету тучомъ причинену о-штећеномъ надокнађавају. Та су друштва овако уређе-на. Сви или млоги господари земала упишу се у дру-штво и плаћају годишњу на свой усјевъ опредѣљену суму у заедничку касу, којомъ одборъ једанъ рукубе. Што који усјевъ више одъ туче пати, то се више на њега у касу платити мора, и. п. највише на лозу, лань, репице, ду-вань, пасуль, мапъ на жито, најманъ на ливаде. Кадъ коме одъ друштва градъ усјве потуче, онда му одборъ онолико изъ касе накнади, колико је оштећенъ. И тако свакиј помало плаћа, а никадъ нештетује.

ПОДГРЂВЦИ.

Велико звено у Прагу тежи 26.000, у Бечу 35.000, у Москви 43.000 а у Пекингу (у Кини) 120.000 фунтій.

У изгубљеној битки кодъ Беча 5. Септ. 1683. падне Турака 25.000 л. и ови оставе као пљење Нѣмцима 15.000 шатора, преко 20.000 бивола, волова, камила и мазга, 10.000 оваца и 100.000 мѣрова жита.

Год. 1679. је била је тако жестока куга у Бечу, да је одъ Януара до Ноембра 122.849 људи одъ ове страшне болести помрло.

За неколико секунда погинуло је у Малој Азији и Си-рији год. 49 после Христа преко 200.000 људи одъ земљо-треса.

Хумболдъ, овай славни путникъ и испитатељ при-роде, рачуна број у пустарама Буеносъ-Айреса (Южной Америки) живећи дивљи конја на 3 милиона, а дивљи го-веда на 12 мил. Американске говеде коже, што се и кодъ најас у трговини продају, долазе одъ исты дивљи гове-да изъ Буеносъ-Айреса. Месо одъ уловљеногъ говечета обично се баца, јер је на пјаци тако јевтино, да се неис-плаћају трошкови комадања, солња, слагана у бурадъ и подвоза. Месо је иначе добро, јер је говеда у плод-нимъ равницама јужно-американскимъ (пампасъ) врло јако угое.

У Аустрији има 27 мил. оваца, одъ који се 68 мил. фунтій вуне за израђивање найфинија а и најгрубија мате-рија производи.

ДОМАЋИ ТЕАТОРЪ.

Господинъ. Добро, те једанпутъ дође; врло ми је зло па самъ те звао, да ми пустишъ крвь.

Берберинъ. На служби, како заповѣдате. Молимъ, сјдите; вы знаете, шта се за пуштанъ крви плаћа; опро-стите, ако смѣмъ молити.

Господинъ. Па добро, платићу ти; што ми садъ то напоминешъ; какавъ је то безобразљукъ?

Берберинъ. Молимъ, нека башъ стои, кадъ заповѣ-дате. Я покорно текъ мислимъ, знаете, како је опасно на овимъ врућинама крвь куштати, може свашта быти; а я морамъ майстору новце готове положити.

Професоръ. Како сте провели Ферје? Шта вамъ ра-ди отацъ? Е ли здравъ, да га ће јошъ који путъ одъ о-но доба шлагъ ударао?

Ученикъ. Опрости; јошъ лане самъ вамъ казао, да је мой отацъ умръо.

Професоръ. (збуни се) Да, да, знамъ, знамъ; хтѣдо-вась управо башъ то и пытати, је ли јошъ који путъ одъ оно доба умръо.

ПОЛЕЗНЕ ОПОМЕНЕ.

Шљиве зрѣле преко зиме можемо овако очувати. Треба зрѣле шљиве заједно съ петелькомъ пажљиво у-забрати, кадъ је суво и лѣпо време, и потомъ ји у једной чистој соби, где вѣтаръ пирка, распространети, да се та-ко безъ сунца два три дана просуше. Затимъ вали у јед-номъ буренџету поређати редъ брашна пшеничногъ редъ шљива тако, да шљиве једна другу недодирају, а кадъ се буре напуни, треба га добро заднити и ва суво мѣсто о-ставити. У зиму или у пролјеће, кадъ ће човекъ зрѣлы шљива да једе, треба ји изъ бурета повадити и опраши-ти, па у сито пометати и надъ кљочајомъ водомъ по-издалъ држати, тимъ ће шљиве онако лице примити, као да су текъ узабрате.

Великиј кашаљ лѣче неки овамъ: стуку 20—30 малы пужића, кувају ји у по ове пива по сата, процеде то и пјю, почемъ шећеромъ засладе, на два сата по једанъ вил-цианъ.

ЗАЧИНЦИ.

Овога, кој истину говори, свакиј хвали, али га опетъ оставе, да у сиротини умре.

И мала киша може да покваси.

Богатство има соколова крила, и никда неостаје на једномъ мѣсту.

Што брзо сазре, брзо и изтрули.

Ако хоћешъ да ти даду кошуљу, а ты ишти кошуљу и гаће.

У овомъ нашемъ вѣку све је за новце јевтино.

Ко несмъ конја да туче, туче седло.

У својој собственой ствари нико ће доволно вѣшти и паметанъ.

Кадъ је врећа пуна, онда се завеже.

РАЧУНСКЕ ЗАГОНЕТКЕ.

XIII. „Ты си се, комшія, младъ оженіо, кадъ већъ женишт сина.“ — „Быо самъ годину дана млађій, но што ми є садъ синъ; пре 16 година быо самъ б пута старіји одъ могъ сина, а садъ ми има само двапутъ толико година, колико нѣму.“ — Колико є было свакомъ година?

XIV. Отацъ рекне сину: „Ево ти, синко, 100 дуката, иди на ваширь и купи за те новце 100 комада марвекое волова, кое крава, кое телади; за волове дай по 10, за краве по 5, а за теоце по $\frac{1}{2}$ дуката.“ Синъ купи за 100 дуката 100 комада свега; — пыта се, колико є волова, колико крава, колико телаца узео?

XV. Мы знамо, да є $2 \times 2 = 4$, а исто тако $2 \times 2 = 4$; — нађи друга два различита броја, кодъ кої опетъ најдно изилази, или ій међусобно сабрали или поможили.

XVI. Казначей некій рече, ове двѣ кесе садрже 307 талира; да извадимъ изъ једне 39 талира, па да метнемъ у другу, быће у свакој једнако; — колико є у свакој было? —

М Р В И Ц Е.

— Кадъ є царь Јосифъ II. у Прагъ дошао, изађе предъ њега неколико хиљада Ереја, кои у Прагу живе. Царь, кадъ ји види, осмene се, и рекне: „Међеръ стога мене зову кралјемъ јерусалимскимъ.“

— У друштву једномъ упео се изъ петни жила лѣкарь једанъ да докаже, да є кава полагано дѣйствујући отровъ. „Есть, есть, врло полагано дѣйствује“ — одговори старацъ једанъ — „еръ я ево већъ осамдесетъ година каву піемъ, па јошъ, као што видите, живимъ.“

— Царь једанъ у присуству свију државника и великаша своји, као и сина свога, кои є престолонаслѣдникъ быо, запита: „Шта є найтврђе на свету?“ Па кадъ ни једанъ одъ присуствујући стараца немогаше поволяњу цару одговоръ дати, замоли престолонаслѣдникъ, да се и љему допусти, да мнѣнje свое каже, али тако, да се истимъ нико уверећенъ нећаће. То се одобри и онъ рекне: „Шта є найтврђе? Найтврђиј є ноћь мора отца, јеръ то, господо моја, вы га сви изреда толике силне године за ноћь вучете, па ево, као што видите, онъ є једанъ те једанъ, нитъ се миче, нитъ помиче.“

ДОМАЋЕ НОВОСТИ.

Београдъ 3. Јулија. Телеграфска једна депеша одъ прекије јавља изъ Глайхенберга, да ће се пратија заједно съ тѣломъ поч. госпоје Клеопатре вечерасъ отудъ за у Бечъ кренути; двѣ депеше пакъ одъ синоћи и ноћасъ јављају, да є синоћи мртво тѣло у Бечу приспѣло, да ће ту у православной цркви до суботе у јутру остати, и да ће се тада у 9 сатиј съ нарочитимъ паробродомъ овамо кренути. По телеграфской депеши једной изъ Крагујевца дознаємо, да ће Светлый Кнезъ сутра отудъ у Тополу доћи. Родбина и депутација, која ће тѣлу покойнице на сусретъ ићи, прећије сутра у Земунъ, а прекосутра одвешће се на причекъ у Н. Саду.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

— Изъ Штокхолма јављају подъ 1. тек., да су Енглези 23. пр. увече вароши Ловизу у Финској бомбардирали и спалили, и да є цѣла варош изгорила.

— Съ балтичкогъ мора доносе вѣсти, да су Енглези о петъ 15 паклены машина изъ мора извукли. Одъ половине пр. м. до конца пронађено є и извучено паклены машина прејко 60. Говоре, да съ јужне стране Кронштата до 200 тако-ви машине у води леже, и да ће по 10 најданпутъ пренети, како се коя насилно и невѣшто додирне.

— Французи шалю опетъ 20.000 мом. у Кримъ, да претпѣће у последње време губитке нонуне.

— Буна барселонски радника ње противъ правительства него само противъ фабриканта, кои су по већој части партите Дон-Карла. Радници су то изјвили у особитој проглашеји; међутимъ су они очали слогомъ свијо радника изъ околине града, и послали су једну депутацију у Мадридъ. Правитељство иште одъ њи, да се найпре предаду и покоре, па да онда свое жеље и захтѣванија предложе. Ген. Запартеро ќе хтѣо противъ побунѣнија радника силу оружја употребити, него се у замакъ једанъ са своимъ војнствомъ повукао. Попечитељ рата га є за то прекорио, а Запартеро є дао на то оставку.

— *Воене нов.* рачунају по Монитеру, да є досадъ мртвы сајузника у Криму 36.000 пало.

— Съ бойногъ поля у М. Азіи јављају, да Руси нису узели Карсъ, али да су съ маломъ својомъ штетомъ Турке узбили у градъ, и ту ји затворили, и да є руска кавалерија путове у Трапезунтъ и Ерзерумъ заузела.

— *Монитеръ* є објавио 3. тек. царскіј декретъ за новъ заемъ; уписанвъ почеће 6., а закључиће се 17. окт. м. Найманји уписъ быће 10 фран. ренте; а како ће се издавати $4\frac{1}{2}$ процентне ренте по $92\frac{1}{4}$, и $3\frac{1}{2}$ процентне ренте по $65\frac{1}{4}$, то ће и найманји уписъ займа быти 200 франака.

— Једна комисија банкера и капиталиста францууски и енглески; држала є овы дана сједнице у Паризу о томъ, да ли ће западне сile доста новчане снаге за продужење предузећа тогъ рата имати, и нашла є, да ове двѣ велике сile толико богатства у народу имају, да ће јоћи не само оне дуго ратъ противъ Русије водити, него штедро и досадашње своје сајузнике новчано подпомагати, као што су већъ Сардинију и Турску и подпомогле, а напослѣдку да ће снажну подпору указивати и онима силама, кое дојдије буду у сајузъ ступиле.

— У Петербургу изишао є једанъ чланакъ о тому, могу ли сајузници Севастополь узети или немогу; и закључава тимъ, да є заузеће Севастополя и еврејоватно, и да се то нарочито при последњемъ бомбардирању и јоришаву показало.

— *Течай новаца:* сребро 125%; дукати по 5 фор. 45 кр. за банке.

Позивамо овимъ гг. читателје на нову предплату; а молимо гг. скупитеље, да намъ новце за прошло течење пошлију. Чујмо одъ појединији предплатача изъ окружја, да су неки одавно новце за новине скупитељима предали, но нама још је одъ веће части ње ништа досадъ послато. У.